ARREST VAN HET HOF (Achtste kamer)

18 juni 2026*

„Prejudiciële verwijzing – Ruimte van vrijheid, veiligheid en recht – Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken – Wetsconflicten – Verordening (EG) nr. 593/2008 (Rome I) – Toepasselijk recht – Consumentenovereenkomsten – Uitzonderingen – Financiële contracten ter verrekening van verschillen (CFD's) – Rechten en verplichtingen die een financieel instrument vormen – Procedure voor de vaststelling van de prijs van CFD's – Verschil tussen de bandbreedte van de wisselkoers die in de door de consument geplaatste opdracht werd geaccepteerd, en de wisselkoers van de uitgevoerde transactie"

In zaak C-346/25,

betreffende een verzoek om een prejudiciële beslissing krachtens artikel 267 VWEU, ingediend door de Nejvyšší soud (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Tsjechië) bij beslissing van 12 mei 2025, ingekomen bij het Hof op 22 mei 2025, in de procedure

FIBO Markets LTD

tegen

J.P.,

wijst

HET HOF (Achtste kamer),

samengesteld als volgt: O. Spineanu-Matei (rapporteur), kamerpresident, N. Piçarra en N. Fenger, rechters,

advocaat-generaal: R. Norkus,

griffier: A. Calot Escobar,

gezien de stukken,

gelet op de opmerkingen van:

– J.P., vertegenwoordigd door M. Hostinský, advokát,

* Procestaal: Tsjechisch.

– de Europese Commissie, vertegenwoordigd door C. Auvret, J. Hradil en S. Noë als gemachtigden,

gelet op de beslissing, de advocaat-generaal gehoord, om de zaak zonder conclusie te berechten,

het navolgende

Arrest

1 Het verzoek om een prejudiciële beslissing betreft de uitlegging van artikel 6, lid 4, onder d), van verordening (EG) nr. 593/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst (Rome I) (PB 2008, L 177, blz. 6, met rectificatie in PB 2019, L 230, blz. 11; hierna: „Rome I-verordening").

2 Dit verzoek is ingediend in het kader van een geding tussen FIBO Markets LTD (hierna: „FIBO") en J.P. over de uitbetaling van winst die J.P. naar eigen zeggen niet heeft gerealiseerd vanwege de vertraagde uitvoering door FIBO van een kooporder die was geplaatst in het kader van een financieel contract ter verrekening van verschillen (*financial contract for differences*) (hierna: „CFD"), alsook over het recht dat van toepassing is op de contractuele relaties tussen deze partijen.

Toepasselijke bepalingen

Rome I-verordening

3 In de overwegingen 7, 23, 25, 26, 28 en 30 van de Rome I-verordening staat te lezen:

„(7) Het materiële toepassingsgebied en de bepalingen van deze verordening moeten stroken met verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (‚Brussel I') [(PB 2001, L 12, blz. 1), zoals gewijzigd bij verordening (EG) nr. 1791/2006 van de Raad van 20 november 2006 (PB 2006, L 363, blz. 1),] en verordening (EG) nr. 864/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 11 juli 2007 betreffende het recht dat van toepassing is op niet-contractuele verbintenissen (‚Rome II') [(PB 2007, L 199, blz. 40)].

[…]

(23) Wat overeenkomsten met als zwakker beschouwde partijen betreft, moeten deze partijen worden beschermd door collisieregels die gunstiger zijn voor hun belangen dan de algemene regels.

[…]

(25) De consumenten dienen te worden beschermd door die rechtsregels van het land van hun gewone woonplaats waarvan niet bij overeenkomst mag worden afgeweken, mits de consumentenovereenkomst is gesloten als gevolg van het feit dat de verkoper zijn commerciële of beroepsactiviteiten in dat land ontplooit. Dezelfde bescherming dient te worden gewaarborgd als de verkoper zijn commerciële of beroepsactiviteiten weliswaar

niet ontplooit in het land waar de consument zijn gewone woonplaats heeft, maar zijn activiteiten met ongeacht welke middelen richt op dat land of op meerdere landen, met inbegrip van dat land, en de overeenkomst als gevolg van die activiteiten wordt gesloten.

(26) Voor de toepassing van deze verordening dienen financiële diensten, zoals beleggingsdiensten en -activiteiten en nevendiensten, die door een professional aan een consument worden verleend, zoals bedoeld in de afdelingen A en B van bijlage I bij richtlijn 2004/39/EG [van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende markten voor financiële instrumenten, tot wijziging van de richtlijnen 85/611/EEG en 93/6/EEG van de Raad en van richtlijn 2000/12/EG van het Europees Parlement en de Raad en houdende intrekking van richtlijn 93/22/EEG van de Raad (PB 2004, L 145, blz. 1), zoals gewijzigd bij richtlijn 2006/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2006 (PB 2006, L 114, blz. 60) (hierna: „richtlijn 2004/39"),] en overeenkomsten voor de verkoop van aandelen in instellingen voor collectieve belegging, ongeacht of deze onder richtlijn 85/611/EEG van de Raad van 20 december 1985 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's) [(PB 1985, L 375, blz. 3)] vallen, beheerst te worden door artikel 6 van deze verordening. Wanneer verwezen wordt naar de voorwaarden voor de emissie of de openbare aanbieding van verhandelbare effecten, of naar de inschrijving voor of terugkoop van aandelen in instellingen voor collectieve belegging, dient die verwijzing daarom alle aspecten te omvatten waardoor de emittent of de aanbieder verplichtingen aangaat jegens de consument, maar niet de aspecten betreffende de verlening van dergelijke financiële diensten.

[…]

(28) Er moet voor gezorgd worden dat rechten en verplichtingen die een financieel instrument vormen niet onder de algemene regel voor consumentenovereenkomsten vallen, aangezien zulks ertoe kan leiden dat op een enkel uitgegeven instrument verschillende wetgevingen van toepassing zijn, hetgeen de aard ervan wijzigt en handel en aanbod minder vervangbaar maakt. Evenzo dient bij de uitgifte of het aanbod van dergelijke instrumenten de contractuele verbintenis tussen de uitgevende instelling of de aanbieder en de consument niet noodzakelijkerwijze dwingend te worden onderworpen aan het recht van het land van de gewoonlijke verblijfplaats van de consument, omdat de uniformiteit van de voorwaarden voor de uitgifte of het aanbod moet worden gewaarborgd. Dezelfde beginselen dienen te gelden met betrekking tot de multilaterale systemen die vallen onder artikel 4, lid 1, onder h), met betrekking waartoe ervoor gezorgd moet worden dat het recht van het land van de gewoonlijke verblijfplaats van de consument niet botst met de regels die van toepassing zijn op de overeenkomsten die in het kader van deze systemen of met de exploitant daarvan gesloten zijn.

[…]

(30) Voor de toepassing van deze [verordening] zijn financiële instrumenten en verhandelbare effecten de instrumenten in de zin van artikel 4 van richtlijn [2004/39]."

4 Artikel 1 van de Rome I-verordening heeft als opschrift „Materiële werkingssfeer" en bepaalt in lid 1, eerste alinea:

„Deze verordening is, in gevallen waarin uit het recht van verschillende landen moet worden gekozen, van toepassing op verbintenissen uit overeenkomst in burgerlijke en handelszaken."

5 Artikel 6 („Consumentenovereenkomsten”) van deze verordening luidt:

„1. Onverminderd de artikelen 5 en 7 wordt de overeenkomst gesloten door een natuurlijke persoon voor een gebruik dat als niet bedrijfs- of beroepsmatig kan worden beschouwd (‚de consument’) met een andere persoon die handelt in de uitoefening van zijn bedrijf of beroep (‚de verkoper’) beheerst door het recht van het land waar de consument zijn gewone verblijfplaats heeft, op voorwaarde dat:

a) de verkoper zijn commerciële of beroepsactiviteiten ontplooit in het land waar de consument zijn gewone verblijfplaats heeft, of

b) dergelijke activiteiten met ongeacht welke middelen richt op dat land of op verscheidene landen, met inbegrip van dat land,

en de overeenkomst onder die activiteiten valt.

2. Niettegenstaande lid 1 kunnen de partijen overeenkomstig artikel 3 het recht kiezen dat van toepassing is op een overeenkomst die voldoet aan de voorwaarden van lid 1. Deze keuze mag er evenwel niet toe leiden dat de consument de bescherming verliest welke hij geniet op grond van bepalingen waarvan niet bij overeenkomst kan worden afgeweken volgens het recht dat overeenkomstig lid 1 toepasselijk zou zijn geweest bij gebreke van rechtskeuze.

[…]

4. Leden 1 en 2 zijn niet van toepassing op:

[…]

d) rechten en verplichtingen die een financieel instrument vormen en rechten en verplichtingen waardoor de voorwaarden voor de emissie, de openbare aanbieding of een overnamebod met betrekking tot verhandelbare effecten en de inschrijving en terugkoop van rechten van deelneming in instellingen voor collectieve beleggingen worden vastgelegd, voor zover deze geen verrichting van een financiële dienst vormen;

[…]”

Richtlijn 2004/39

6 Overeenkomstig artikel 70, tweede alinea, van richtlijn 2004/39 was die richtlijn van toepassing vanaf 1 november 2007. Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten en tot wijziging van richtlijn 2002/92/EG en richtlijn 2011/61/EU (PB 2014, L 173, blz. 349), zoals gewijzigd bij richtlijn (EU) 2016/1034 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juni 2016 (PB 2016, L 175, blz. 8), heeft richtlijn 2004/39 met ingang van 3 januari 2018 ingetrokken en bepaald dat verwijzingen naar een in die richtlijn gedefinieerde term of naar een artikel daarvan moeten worden opgevat als verwijzingen naar de overeenkomstige term of het overeenkomstige artikel van richtlijn 2014/65. Gelet op de datum van de feiten in het hoofdgeding blijft richtlijn 2004/39 daar echter op van toepassing.

7 Artikel 4 („Definities”) van richtlijn 2004/39 bepaalde in lid 1:

„In de zin van deze richtlijn wordt verstaan onder:

[…]

17) financieel instrument: alle instrumenten die zijn genoemd in deel C van bijlage I;

[…]”

8 Onder het opschrift „Financiële instrumenten” bevatte deel C van bijlage I bij richtlijn 2004/39 de lijst van financiële instrumenten die onder deze richtlijn vallen. Tot deze financiële instrumenten behoorden onder meer de in punt 9 van dat deel vermelde CFD's.

Hoofdgeding en prejudiciële vraag

9 J.P. is een natuurlijke persoon met woonplaats in Tsjechië. FIBO is een vennootschap naar Cypriotisch recht die actief is als effectenmakelaar en haar diensten via internet aanbiedt, met name aan klanten die in Tsjechië wonen.

10 Op 2 oktober 2014 heeft J.P. op afstand een raamovereenkomst genaamd „Terms of Business” (hierna: „raamovereenkomst”) met FIBO gesloten om transacties te kunnen uitvoeren op de valutamarkt, ook wel de „Forex-markt” genoemd, door het plaatsen van orders voor de aan- en verkoop van basisvaluta die FIBO moest uitvoeren via haar onlinehandelsplatform. In clausule 8.10 van de raamovereenkomst was bepaald dat FIBO zich het recht voorbehield om, in geval van een technische storing van dit platform, de door J.P. opgedragen transactie niet uit te voeren, namelijk het betreffende CFD niet af te sluiten of, indien van toepassing, deze uit te voeren onder andere voorwaarden, met name tegen een andere koers dan die welke was aangegeven in de door J.P. geplaatste order.

11 De raamovereenkomst bepaalde dat tussen J.P. en FIBO individuele overeenkomsten zouden worden gesloten die werden gekwalificeerd als CFD's. CFD's zijn financiële instrumenten die tot doel hebben om winst te maken op het verschil tussen de wisselkoersen die van toepassing zijn bij de aankoop respectievelijk de verkoop van de basisvaluta ten opzichte van de tegenvaluta. Bovendien heeft J.P. gebruikgemaakt van de mogelijkheid om te handelen met „lots” – waarbij één lot 100 000 Amerikaanse dollar (USD) (ongeveer 85 000 EUR) waard is – en zo het hefboomeffect laten spelen. Dankzij dit mechanisme kon zij op de markt optreden voor bedragen die hoger waren dan de middelen waarover zij daadwerkelijk beschikte.

12 Clausule 30.2 van de raamovereenkomst was een beding waarin het Cypriotische recht werd gekozen als het recht dat van toepassing was op zowel de raamovereenkomst als alle transacties tussen J.P. en FIBO.

13 Op 3 oktober 2014 heeft J.P. met FIBO een CFD gesloten op grond waarvan zij een order heeft geplaatst voor de aankoop van 35 lots tegen een vaste wisselkoers ten opzichte van de Japanse yen, met dien verstande dat FIBO, in geval van een tegenbod, de kooporder niet boven een bepaalde koers mocht uitvoeren. Aangezien dit tegenbod binnen de aldus vastgestelde bandbreedte viel, heeft J.P. het aanvaard door de kooporder te bevestigen.

14 Omdat in het handelssysteem van FIBO een lange reeks orders moest worden verwerkt, is de door J.P. geplaatste order door die vennootschap uitgevoerd met een vertraging van 16 seconden. In dit tijdsinterval schommelde de USD/JPY-wisselkoers op de Forex-markt. Dientengevolge heeft FIBO het door J.P. bestelde bedrag aan Amerikaanse dollar gekocht tegen een andere wisselkoers dan die welke J.P. bij de bevestiging van haar aankooporder had aanvaard.

15 Volgens J.P. zou zij 8 927,90 USD (ongeveer 7 599 EUR) extra winst hebben gemaakt, indien haar order voor de aankoop van de basisvaluta zonder vertraging was uitgevoerd.

16 Daarom heeft J.P. een vordering ingesteld bij de Krajský soud v Ostravě (rechter in eerste aanleg Ostrava, Tsjechië) wegens verrijking zonder oorzaak van FIBO. Bij vonnis van 9 december 2022 heeft deze rechter FIBO veroordeeld tot betaling aan J.P. van een bedrag van 8 927,90 USD, vermeerderd met vertragingsrente. Wat de vaststelling van het toepasselijke recht betreft, oordeelde die rechterlijke instantie dat de rechtsverhouding tussen J.P. en FIBO onder het Tsjechische recht viel, omdat de betrokken raamovereenkomst moest worden aangemerkt als een overeenkomst die met een consument was gesloten in de zin van artikel 6 van de Rome I-verordening. Volgens die rechter was de uitzondering van artikel 6, lid 4, onder d), van die verordening niet van toepassing.

17 De Krajský soud v Ostravě was namelijk van oordeel dat er een onderscheid moest worden gemaakt naargelang de overeenkomst betrekking had op het financiële instrument zelf of op rechten en verplichtingen in verband met de verhandeling van dat instrument. In dit tweede geval vormen de betrokken diensten volgens die rechter financiële diensten die niet onder de uitzondering van artikel 6, lid 4, onder d), van die verordening vallen. Bijgevolg heeft deze bepaling tot gevolg dat alleen financiële instrumenten als zodanig van de bepalingen inzake consumentenbescherming worden uitgesloten, en niet de overeenkomsten die de verwerving ervan en de daarmee verband houdende transacties regelen. Volgens deze rechter was de in die bepaling opgenomen uitzondering dus alleen van toepassing op de tussen de partijen gesloten CFD's, die als zodanig financiële instrumenten vormden, maar niet op de raamovereenkomst, die enkel de voorwaarden vaststelde waaronder dergelijke individuele overeenkomsten konden worden gesloten.

18 Bij arrest van 27 juli 2023 heeft de Vrchní soud v Olomouci (rechter in tweede aanleg Olomouc, Tsjechië) in hoger beroep het vonnis van de Krajský soud v Ostravě bevestigd. Volgens de rechter in tweede aanleg bevatte de raamovereenkomst geen rechten en verplichtingen die een „financieel instrument" vormen, maar stelde deze een reeks regels en procedures vast op basis waarvan J.P. contractuele relaties kon aangaan met FIBO of, via FIBO, met andere personen. De rechter in tweede aanleg heeft opgemerkt dat deze relaties weliswaar konden resulteren in de sluiting van een financieel instrument, maar dat dit instrument voortvloeide uit de verleende „financiële dienst".

19 FIBO heeft vervolgens cassatieberoep ingesteld bij de Nejvyšší soud (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Tsjechië), de verwijzende rechter, op grond dat de feitenrechters blijk hadden gegeven van een onjuiste rechtsopvatting door te oordelen dat het Tsjechische recht van toepassing was op het hoofdgeding. De verwijzende rechter moet bijgevolg bepalen of het Tsjechische recht, dan wel het Cypriotische recht van toepassing is op de rechtsverhoudingen tussen de partijen in het hoofdgeding.

20 In dit verband is de verwijzende rechter van oordeel dat, om het toepasselijke recht te bepalen, met name moet worden nagegaan of de regels betreffende de prijsvorming van het CFD of het aan FIBO toegekende recht om de prijs van de transactie eenzijdig te wijzigen in strijd met de in

de raamovereenkomst neergelegde regels vallen onder de rechten en verplichtingen „die een financieel instrument vormen" in de zin van artikel 6, lid 4, onder d), van de Rome I-verordening, dan wel of zij daarentegen vallen onder de rechten en de verplichtingen inzake de „verrichting van een financiële dienst", die onder de werkingssfeer van artikel 6 van die verordening kunnen vallen.

21 Volgens de verwijzende rechter doen de aard van het CFD, de inhoud van de raamovereenkomst en de voorwaarden inzake de uitvoering van het tussen partijen gesloten CFD problemen rijzen bij de uitlegging van de in het vorige punt genoemde begrippen, met name van de voorwaarde dat het niet de verrichting van een financiële dienst betreft. In dit verband merkt hij op dat CFD's zeer speculatieve, riskante en niet-gestandaardiseerde producten zijn waarvan de structuur het niet mogelijk maakt om een duidelijk onderscheid te maken tussen de rechten en de verplichtingen die deze producten kenmerken als financiële instrumenten en die welke verband houden met het verrichten van financiële diensten.

22 De verwijzende rechter merkt op dat het Hof reeds heeft geoordeeld dat een CFD een financieel instrument is, met name in de arresten van 3 oktober 2019, Petruchová (C-208/18, EU:C:2019:825), en 2 april 2020, Reliantco Investments en Reliantco Investments Limassol Sucursala București (C-500/18, EU:C:2020:264). Deze uitlegging is evenwel gehanteerd in het kader van verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (PB 2012, L 351, blz. 1). Deze verordening bevatte echter geen uitzondering die vergelijkbaar is met die van artikel 6, lid 4, onder d), van de Rome I-verordening. De verwijzende rechter is dan ook van mening dat uit de rechtspraak van het Hof nog niet duidelijk blijkt welke specifieke rechten en verplichtingen met CFD's verband houden, met name wat betreft de procedure voor de vaststelling van de prijs ervan of de vormgeving van prijsverschillen. Daarmee rijst ook de vraag of die procedure onder het verrichten van financiële diensten valt, dan wel of het gaat om rechten en verplichtingen die een financieel instrument vormen.

23 In deze omstandigheden heeft de Nejvyšší soud de behandeling van de zaak geschorst en het Hof verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

„Moet artikel 6, lid 4, onder d), van [de Rome I-verordening] aldus worden uitgelegd dat dat rechten en verplichtingen die een financieel instrument vormen ook de rechten en verplichtingen omvatten die verband houden met de procedure voor de vaststelling van de prijs van de [CFD's], of meer bepaald met de procedure voor de vormgeving van het verschil tussen de koersen van de onderliggende activa waarvoor een [CFD] wordt gesloten?"

Beantwoording van de prejudiciële vraag

24 Met zijn vraag wenst de verwijzende rechter in essentie te vernemen of artikel 6, lid 4, onder d), van de Rome I-verordening aldus moet worden uitgelegd dat wanneer het gaat om een tussen een verkoper en een consument gesloten CFD, de rechten en verplichtingen in verband met de financiële voorwaarden waaronder de order van de consument wordt uitgevoerd, meer bepaald in verband met de vaststelling van het verschil tussen de referentiekoers die wordt gebruikt voor de berekening van de winst of het verlies op dit CFD, vallen onder de uitdrukking „rechten en verplichtingen die een financieel instrument vormen" in de zin van die bepaling. Hij vraagt zich in het bijzonder af of de bedingen van de raamovereenkomst tussen de consument en de

verkoper op grond waarvan deze laatste een dergelijke order niet hoeft uit te voeren of mag uitvoeren onder andere voorwaarden dan die welke de consument aanvankelijk heeft aangegeven, onder deze uitdrukking vallen.

25 Vooraf zij eraan herinnerd dat de Rome I-verordening beoogt bij te dragen aan de coherentie van de in de lidstaten geldende collisieregels. Om de voorspelbaarheid van de uitslag van rechtsgedingen en rechtszekerheid over het toepasselijke recht te waarborgen bevat deze verordening uniforme collisieregels waarbij hetzelfde toepasselijke recht wordt aangewezen, ongeacht in welke lidstaat de vordering wordt ingesteld.

26 Artikel 6, lid 1, van de Rome I-verordening bepaalt dat een overeenkomst die is gesloten door een natuurlijke persoon voor een gebruik dat als niet bedrijfs- of beroepsmatig kan worden beschouwd („de consument”) met een andere persoon die handelt in de uitoefening van zijn bedrijf of beroep („de verkoper”) wordt beheerst door het recht van het land waar de consument zijn gewone verblijfplaats heeft, op voorwaarde dat de verkoper zijn commerciële of beroepsactiviteiten ontplooit in het land waar de consument zijn gewone verblijfplaats heeft, of dergelijke activiteiten richt op dat land of op verscheidene landen, met inbegrip van dat land.

27 Artikel 6, lid 2, van de Rome I-verordening bepaalt dat de partijen bij een consumentenovereenkomst, zijnde een overeenkomst die is gesloten tussen een verkoper en een consument, het op de overeenkomst toepasselijke recht kunnen kiezen, maar dat de rechtskeuze er niet toe mag leiden dat de consument de bescherming verliest die hij geniet op grond van de bepalingen waarvan niet bij overeenkomst kan worden afgeweken volgens het recht dat overeenkomstig artikel 6, lid 1, van die verordening toepasselijk zou zijn geweest bij gebreke van rechtskeuze.

28 In artikel 6, lid 4, van de Rome I-verordening wordt bepaald in welke gevallen de leden 1 en 2 van dat artikel niet van toepassing zijn.

29 In artikel 6, lid 4, onder d), van de Rome I-verordening staat meer bepaald dat die leden 1 en 2 niet van toepassing zijn op „rechten en verplichtingen die een financieel instrument vormen” en rechten en verplichtingen waardoor de voorwaarden voor de emissie, de openbare aanbieding of een overnamebod met betrekking tot verhandelbare effecten en de inschrijving en terugkoop van rechten van deelneming in instellingen voor collectieve beleggingen worden vastgelegd, voor zover deze geen verrichting van een financiële dienst vormen.

30 In dat verband staat in overweging 28 van de Rome I-verordening dat ervoor „moet […] gezorgd worden dat rechten en verplichtingen die een financieel instrument vormen niet onder de algemene regel voor consumentenovereenkomsten vallen, aangezien zulks ertoe kan leiden dat op een enkel uitgegeven instrument verschillende wetgevingen van toepassing zijn, hetgeen de aard ervan wijzigt en handel en aanbod minder vervangbaar maakt”.

31 De Rome I-verordening geeft geen definitie van het begrip „financieel instrument” in de zin van deze verordening.

32 In overweging 30 van deze verordening is echter aangegeven dat voor de toepassing van deze verordening „financiële instrumenten en verhandelbare effecten de instrumenten in de zin van artikel 4 van richtlijn [2004/39]” zijn.

33 In artikel 4, lid 1, punt 17, van richtlijn 2004/39 wordt het begrip „financieel instrument" omschreven als alle instrumenten die zijn genoemd in deel C van bijlage I bij deze richtlijn, welke bijlage als opschrift „Lijst van diensten en activiteiten en van financiële instrumenten" heeft. In deel C worden met name CFD's genoemd, alsmede effecten, opties, futures, swaps, rentetermijncontracten en andere derivatencontracten die betrekking hebben op effecten, valuta's of rentevoeten.

34 Zoals de Europese Commissie opmerkt, kan een financieel instrument worden omschreven als een geheel van rechten en verplichtingen die onder het vennootschapsrecht vallen, zoals bedrijfsaandelen, dan wel als rechten en verplichtingen van contractuele aard, zoals obligaties, opties en derivatencontracten. Wat meer specifiek CFD's betreft, is het zo dat deze een contractuele aard hebben. Het zijn derivatencontracten die in contanten worden afgewikkeld en die tot doel hebben om de blootstelling aan schommelingen in de waarde van de onderliggende activa ten laste te leggen van de belegger. De transactie tussen de partijen is gebaseerd op het verschil tussen de actuele waarde van de onderliggende activa ten tijde van de sluiting van de overeenkomst en de waarde ervan bij de verkoop.

35 In casu heeft de vraag van de verwijzende rechter betrekking op de uitlegging van de „rechten en verplichtingen die een financieel instrument vormen" in de zin van artikel 6, lid 4, onder d), van de Rome I-verordening.

36 Uit de verwijzingsbeslissing blijkt namelijk dat FIBO krachtens clausule 8.10 van de raamovereenkomst het recht had om in geval van technische storing van het handelsplatform of andere technische problemen de door J.P. geplaatste order niet uit te voeren of deze uit te voeren tegen een andere prijs dan die welke aanvankelijk door J.P. was aanvaard.

37 Om de gestelde vraag te beantwoorden moet bij de uitlegging van artikel 6, lid 4, onder d), van de Rome I-verordening niet alleen rekening worden gehouden met de bewoordingen ervan, maar ook met de context en de doelstellingen van de regeling waarvan die bepaling deel uitmaakt (zie in die zin arrest van 8 november 2016, Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, punt 31).

38 Wat om te beginnen de bewoordingen van artikel 6, lid 4, onder d), van de Rome I-verordening betreft, moet worden opgemerkt dat deze bepaling in de Franse taalversie het werkwoord „vormen" gebruikt in de uitdrukking „rechten en verplichtingen die een financieel instrument vormen". Het gebruik van dat werkwoord kan tot de slotsom leiden dat de in die bepaling voorziene uitsluiting van financiële instrumenten van de consumentenbescherming enkel ziet op de rechten en verplichtingen die het financiële instrument als zodanig vormen.

39 Evenwel moet worden opgemerkt dat er een discrepantie bestaat tussen de verschillende taalversies van artikel 6, lid 4, onder d), van de Rome I-verordening.

40 Bijna al deze versies, namelijk 22 daarvan, gebruiken het werkwoord „vormen". Dat geldt voor de Bulgaarse („съставляват"), de Spaanse („constituyan"), de Tsjechische („představují"), de Deense („udgør"), de Griekse („συνιστούν"), de Engelse („constitute"), de Franse („constituent"), de Ierse („arb[…] iad"), de Kroatische („predstavljaju"), de Italiaanse („costituiscono"), de Letse („veido"), de Litouwse („sudarančioms"), de Hongaarse („megtestesített"), de Maltese („jikkostitwixxu"), de Nederlandse („vormen"), de Poolse („stanowiących"), de Portugese („constituam"), de Roemeense („constituie"), de Slowaakse („predstavujú"), de Sloveense („tvorijo"), de Finse („muodostavat") en de Zweedse („utgör") taalversie.

41 De Estse taalversie van deze bepaling gebruikt dit werkwoord niet, maar sluit aan bij de betekenis van de 22 taalversies die in het vorige punt zijn genoemd, aangezien er daarin sprake is van rechten en verplichtingen „in de vorm van een financieel instrument” („finantsinstrumendi kujul esinevad”).

42 De Duitse taalversie verschilt daarentegen van de andere taalversies, aangezien daarin de uitdrukking „in verband met een financieel instrument” („im Zusammenhang mit einem Finanzinstrument”) wordt gebruikt, die een ruimere betekenis heeft dan die welke voortvloeit uit het werkwoord „vormen”.

43 In dit verband dient eraan te worden herinnerd dat de in een van de taalversies van een Unierechtelijke bepaling gebruikte formulering volgens het Hof niet als enige grondslag voor de uitlegging van die bepaling kan dienen of voorrang kan hebben boven de andere taalversies. Bepalingen van het Unierecht moeten immers eenvormig worden uitgelegd en toegepast in het licht van de tekst in alle talen van de Unie. Wanneer er verschillen bestaan tussen de taalversies van een bepaling van het Unierecht moet bij de uitlegging van de betrokken bepaling worden gelet op de algemene opzet en het doel van de regeling waarvan deze een onderdeel vormt (zie in die zin arrest van 27 oktober 1977, Bouchereau, 30/77, EU:C:1977:172, punt 14, en beschikking van 2 december 2022, Compania Națională de Transporturi Aeriene Tarom, C-229/22, EU:C:2022:978, punt 21 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

44 Gelet op de bewoordingen van artikel 6, lid 4, onder d), van de Rome I-verordening in 23 van de 24 taalversies van die bepaling kan worden vastgesteld dat deze bepaling niet ziet op alle rechten en verplichtingen die verband houden met een financieel instrument, maar op de rechten en verplichtingen die dat instrument als zodanig vormen.

45 In het geval van een CFD ligt de specifieke structuur daarvan namelijk vooral in het mechanisme waarmee de partijen worden blootgesteld aan schommelingen in de waarde van de onderliggende activa en waarmee zij bij het aflopen van het contract het verschil bepalen dat tussen hen verschuldigd is.

46 De bedingen die de voorwaarden regelen waaronder de verkoper de door de consument geplaatste order aanneemt, verwerkt, uitvoert of wijzigt, vallen – gelet op louter de bewoordingen van artikel 6, lid 4, onder d), van de Rome I-verordening – daarentegen niet onder de rechten en verplichtingen die het financiële instrument zelf vormen.

47 Deze uitlegging van die bepaling wordt bevestigd door de contextuele uitlegging ervan. In dit verband moet worden opgemerkt dat overweging 30 van de Rome I-verordening voor het begrip „financieel instrument” verwijst naar de in artikel 4 van richtlijn 2004/39 bedoelde instrumenten. In bijlage I bij deze richtlijn wordt een onderscheid gemaakt tussen de in deel A ervan opgesomde beleggingsdiensten en -activiteiten en de in deel C ervan genoemde financiële instrumenten, waaronder met name CFD’s. Deel A van deze bijlage heeft met name betrekking op het aannemen en doorgeven van orders in verband met een of meer financiële instrumenten, de uitvoering van orders voor rekening van cliënten, handel voor eigen rekening en vermogensbeheer. Deze diensten hebben betrekking op financiële instrumenten, maar vallen niet samen met de rechten en verplichtingen die deze instrumenten vormen.

48 Hieruit volgt dat de bedingen van een raamovereenkomst waarin de voorwaarden zijn vastgelegd waaronder een verkoper een opdracht inzake een CFD aanneemt of uitvoert, met inbegrip van die op grond waarvan hij in geval van technische moeilijkheden die order niet hoeft uit te voeren of

tegen een andere prijs mag uitvoeren dan die welke de consument aanvankelijk heeft aanvaard, deel uitmaken van de verrichting van een financiële dienst en geen betrekking hebben op de definitie van het financiële instrument zelf.

49 Tot slot is deze uitlegging in overeenstemming met het doel van artikel 6, lid 4, onder d), van de Rome I-verordening. Uit overweging 28 van deze verordening volgt dat met de uitsluiting van de rechten en verplichtingen die een financieel instrument vormen van de werkingssfeer van de beschermende bepalingen die – wat betreft met consumenten gesloten overeenkomsten – zijn neergelegd in artikel 6, leden 1 en 2, wordt beoogd te vermijden dat de toepassing van verschillende wetgevingen op de uitgegeven instrumenten de aard ervan wijzigt en handel en aanbod minder vervangbaar maakt.

50 Dit doel rechtvaardigt echter niet dat deze uitsluiting wordt uitgebreid tot de bedingen van een raamovereenkomst die, in een geïndividualiseerde verhouding tussen een verkoper en een consument, de voorwaarden regelen voor het aannemen, verwerken of uitvoeren van een order betreffende een CFD. Een dergelijke uitbreiding zou bovendien moeilijk te verenigen zijn met het uitzonderingskarakter van artikel 6, lid 4, onder d), van de Rome I-verordening, dat strikt moet worden uitgelegd, aangezien het de toepassing van de beschermende bepalingen van artikel 6, leden 1 en 2, uitsluit.

51 Zoals de verwijzende rechter opmerkt, is het verder ook zo dat CFD's complexe, zeer speculatieve en niet-gestandaardiseerde instrumenten zijn die aanzienlijke risico's voor de consument inhouden. Een ruime uitlegging van de uitdrukking „rechten en verplichtingen die een financieel instrument vormen" waarbij onder die uitdrukking ook de bedingen van een raamovereenkomst vallen op grond waarvan de verkoper eenzijdig de voorwaarden voor de uitvoering van de order of de sluiting van het CFD kan wijzigen, zou tot gevolg hebben dat de consument de bescherming verliest die hem wordt geboden door het recht van de lidstaat waar hij zijn gewone verblijfplaats heeft, of zelfs – indien dit zou leiden tot de toepassing van het recht van een derde staat – de bescherming die voortvloeit uit het Unierecht. De beperking van deze uitdrukking tot de rechten en verplichtingen die het CFD als zodanig definiëren, is derhalve in overeenstemming met de door artikel 6, lid 4, van de Rome I-verordening nagestreefde doelstelling van consumentenbescherming.

52 Gelet op het voorgaande moet op de gestelde vraag worden geantwoord dat artikel 6, lid 4, onder d), van de Rome I-verordening aldus moet worden uitgelegd dat wanneer het gaat om een tussen een verkoper en een consument gesloten CFD, de rechten en verplichtingen in verband met de financiële voorwaarden waaronder de order van de consument wordt uitgevoerd, meer bepaald in verband met de vaststelling van het verschil tussen de referentiekoers die wordt gebruikt voor de berekening van de winst of het verlies op dit CFD, vallen onder de uitdrukking „rechten en verplichtingen die een financieel instrument vormen" in de zin van die bepaling, maar dat dit niet geldt voor de bedingen van de raamovereenkomst tussen de consument en de verkoper op grond waarvan deze laatste een dergelijke order niet hoeft uit te voeren of deze mag uitvoeren onder andere voorwaarden dan die welke de consument aanvankelijk heeft aangegeven.

Kosten

53 Ten aanzien van de partijen in het hoofdgeding is de procedure als een aldaar gerezen incident te beschouwen, zodat de verwijzende rechter over de kosten heeft te beslissen. De door anderen wegens indiening van hun opmerkingen bij het Hof gemaakte kosten komen niet voor vergoeding in aanmerking.

Het Hof (Achtste kamer) verklaart voor recht:

Artikel 6, lid 4, onder d), van verordening (EG) nr. 593/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst (Rome I)

moet aldus worden uitgelegd dat

wanneer het gaat om een tussen een verkoper en een consument gesloten financieel contract ter verrekening van verschillen (*financial contract for differences*; hierna: „CFD”), de rechten en verplichtingen in verband met de financiële voorwaarden waaronder de order van de consument wordt uitgevoerd, meer bepaald in verband met de vaststelling van het verschil tussen de referentiekoers die wordt gebruikt voor de berekening van de winst of het verlies op dit CFD, vallen onder de uitdrukking „rechten en verplichtingen die een financieel instrument vormen” in de zin van die bepaling, maar dat dit niet geldt voor de bedingen van de raamovereenkomst tussen de consument en de verkoper op grond waarvan deze laatste een dergelijke order niet hoeft uit te voeren of deze mag uitvoeren onder andere voorwaarden dan die welke de consument aanvankelijk heeft aangegeven.

ondertekeningen